

РЕШЕНИЕ

№ 39240

гр. София, 11.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 22.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **2483** по описа за **2026** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – чл.228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Образувано е по касационна жалба на адв. С. П., като пълномощник на ЗАМЕСТНИК-КМЕТ на Столична община (СО), срещу РЕШЕНИЕ №174/14.01.2026г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД (СРС), Наказателно отделение, 115^{-ти} с-в по н.а.х. дело №10456/2025г.

Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт като постановен в противоречие с материалния закон. Твърди, че от събраните по делото доказателства по несъмнен начин се установява, че на 27.05.2022г., около 17:21 часа, в [населено място], район „В.“, [улица], Х. К. М. е извършвал търговия на открито – продажба на царевица и чипс, разположени върху количка, заемаща около 2 кв.м. - публична общинска собственост, като при поискване не е представил разрешение за ползване на място, издадено от кмета на район „В.“. Поддържа, че Актът за установяване на административно нарушение (АУАН) и Наказателното постановление (НП) са съставени и издадени от компетентни длъжностни лица, че между описанието на нарушението в АУАН и в НП е налице идентичност, както и че деянието е доказано от обективна и субективна страна. Прави искане за отмяна на обжалваното съдебно Решение и вместо него, по същество на спора, да бъде потвърдено НП №СО-Т-Х-22-03-066/04.08.2022г., издадено от заместник-кмет на Столична община. Не претендира за разноски.

Ответникът – Х. К. М. от [населено място], оспорва жалбата. В писмен отговор с рег. №59699 по описа на СРС поддържа, че обжалваното съдебно решение е правилно и не са налице сочените

касационни основания за неговата отмяна. Твърди, че нарушението по чл.26, т.1 от Наредбата за реда и условията за извършване на търговска дейност на територията на Столична община (НРУИТДТСО) предполага наличие на издадено разрешение за ползване на място и непредставяне при проверка, докато в случая такова разрешение не е било издадено. Изтъква, че не е действал като самостоятелен търговец, а като работник по трудов договор, заради което неправилно е била ангажирана административнонаказателната му отговорност по чл.36, ал.2 (имуществена санкция за едноличните търговци и юридическите лица), вместо по чл.36, ал.1 от Наредбата, където е предвидена глоба за физическите лица. Претендира присъждане на разноски за касационното производство.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор Ю. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С НП №СО-Т-Х-22-03-066/04.08.2022 г., издадено от заместник-кмет на СО, на основание чл.36, ал.2, вр. чл.35, ал.3 НРУИТДТСО, на Х. К. М. е наложено административно наказание „глоба“, в размер на 200 (двеста) лева, за нарушение на чл.26, т.1 НРУИТДТСО, за това, че на 27.05.2022г., около 17:21ч., в [населено място], район „В.“, [улица], извършва търговия на открито – продажба на царевица и чипс от количка, заемаща около 2 кв.м. - публична общинска собственост, без при поискване от контролните органи да представи разрешение за ползване на място, издадено от кмета на район „В.“.

С процесния съдебен акт е ОТМЕНЕНО НП №СО-Т-Х-22-03-066/04.08.2022г.

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е приел, че НП е издадено при неправилно приложение на материалния закон. Обосновал е извод, че фактическите твърдения в АУАН и в НП сочат евентуално на извършване на търговия без издадено разрешение за ползване на място, а не на непредставяне на вече издадено разрешение при поискване от контролните органи. Изложил е доводи, че разпоредбата на чл.26, т.1 НРУИТДТСО предполага наличие на издадено разрешение, което търговецът е длъжен да представи при проверка, докато в административнонаказателната преписка липсват данни такова разрешение да е било издавано на санкционираното лице или на търговското дружество, от чието име е осъществявана дейността. Решаващият състав е взел предвид, че М. е възразил още при съставяне на АУАН, че работи по трудов договор, като по делото е представен трудов договор №00005/09.01.2022г., сключен с „Висмар 2020“ ЕООД за длъжността „продавач-консултант“. Приети са и фискални бонове, издадени от името на „Висмар 2020“ ЕООД. Съдът е приел, че тези доказателства са относими към въпроса за субекта на административнонаказателната отговорност и към наличието на лично задължение на М. да притежава и представи разрешение за ползване на място. В обжалвания съдебен акт е обсъдена и допустимостта на жалбата срещу НП, като е прието, че по преписката не е доказано надлежно връчване на НП на наказаното лице преди подаване на жалбата. Обоснован е и извод, че при съставяне на АУАН и на НП са били допуснати процесуални нарушения, които са довели до съществено ограничаване на правото на защита на М.. Последният бил санкциониран за това, че в хода на конкретната проверка не е предоставил разрешение по чл.23 от НРУИТДТСО, но в същото време не били представени никакви доказателства, че такова разрешително изобщо е издавано. Безспорно било установено, че М. е

извършвал дейността за сметка на „Висмар 2020“ ЕООД, за което също не били изложени никакви фактически обстоятелства, дружеството да е притежавало такова разрешение. Предвид на тези факти, съдът е заключил, че М. не може да носи отговорност за нарушението по чл.26, т.1 НРУИТДТСО.

Тези изводи се споделят изцяло от настоящия решаващ състав.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл.219, ал.1 АПК, поради което и на основание чл.220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от СРС, 115^{-ти} състав.

Отговорността на Х. М. е ангажирана за нарушение на чл.26, т.1 НРУИТДТСО. Съгласно тази разпоредба при извършване на търговия по чл.19 НРУИТДТСО търговецът е длъжен да представи при поискване от контролните органи разрешение за ползване на място. Според разпоредбата на чл.23 НРУИТДТСО търговията на открито се извършва въз основа на разрешение за ползване на място, издадено от кмета на района, на територията на който ще се извършва дейността.

Правилен е изводът на първостепенния съд, че двете разпоредби уреждат различни задължения. Чл.23 НРУИТДТСО установява първичното изискване търговията на открито да се извършва въз основа на разрешение за ползване на място. Чл.26, т.1 НРУИТДТСО урежда последващо задължение при извършване на такава търговия – при поискване от контролните органи да бъде представено разрешението за ползване на място. Следователно съставът на нарушението по чл.26, т.1 НРУИТДТСО предполага наличие на издадено разрешение, което не е представено при проверката.

Когато разрешение изобщо не е издавано, фактическата хипотеза не е „непредставяне“ на съществуващ документ, а извършване на търговия без разрешение. Това е различно по съдържание административно нарушение, което следва да бъде описано и квалифицирано от административнонаказващия орган по съответния ред, но не може да бъде замествано от съда в производството по обжалване на вече издаденото наказателно постановление.

В процесните АУАН и НП не е описано, че на Х. К. М. или на „Висмар 2020“ ЕООД е било издадено разрешение за ползване на място, което при проверката не е било представено. Не са изложени факти относно титуляра на евентуално разрешение, срока и мястото на действието му, къде се е намирал документът, както и въз основа на какво конкретно задължение именно М. е следвало да го държи и представи на контролните органи. Описанието в НП се свежда до твърдението, че лицето е извършвало търговия на открито и при поискване не е представило разрешение. Това фактическо описание не покрива съставомерните признаци на вмененото нарушение по чл.26, т.1 НРУИТДТСО. Съгласно чл.42 ЗАНН АУАН трябва да съдържа описание на нарушението и обстоятелствата, при които е извършено, както и законните разпоредби, които са нарушени. Съгласно чл.57, ал.1 ЗАНН наказателното постановление трябва да съдържа описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, доказателствата, които го потвърждават, законните разпоредби, които са били нарушени виновно, както и вида и размера на наказанието. Тези изисквания не са формални, а очертават фактическите и правните рамки на административнонаказателното обвинение и гарантират правото на защита на наказаното лице.

В случая не е установен по несъмнен начин съставът на нарушението по чл.26, т.1 НРУИТДТСО. Не е установено наличие на разрешение за ползване на място, което санкционираното лице е било длъжно и обективно е могло да представи при проверката. При липса на такъв факт не може да се приеме, че е осъществено виновно изпълнение на задължението за представяне на разрешение. Неоснователен е доводът на касатора, че липсва неяснота в обвинението, тъй като АУАН и НП съдържат идентично описание. Идентичността между акта и наказателното постановление не

санира порока, когато и двата акта възпроизвеждат една и съща неправилна правна квалификация и непълно фактическо обвинение. Административно-наказателната отговорност е лична и може да бъде ангажирана само за конкретно описано и доказано нарушение, а не за друго поведение, което би могло да се изведе по тълкувателен път от събраните доказателства.

Не може да бъде споделено и разбирането, че съдът следва да потвърди наказателното постановление, защото по делото е установено фактическо извършване на търговия на открито. Предмет на съдебен контрол е конкретното административнонаказателно обвинение – нарушение на чл.26, т.1 НРУИТДТСО, а не всяко евентуално нарушение на Наредбата, което би могло да бъде обсъждано въз основа на установената фактическа обстановка. Прилагането на чл.23 НРУИТДТСО би изисквало различно фактическо обвинение – извършване на търговия на открито без издадено разрешение, а не непредставяне на съществуващо разрешение при проверка. Това би довело до недопустима подмяна на волята на административнонаказващия орган и до ангажиране на отговорност за различно нарушение.

Доводите на касатора относно компетентността на актосъставителя и наказващия орган не променят крайния извод. Дори да се приеме, че АУАН е съставен и НП е издадено от компетентни длъжностни лица, това обстоятелство не отстранява липсата на съставомерно описание на нарушението и неправилното приложение на материалния закон.

Неоснователно е и твърдението, че от субективна страна нарушението е доказано, тъй като М. не представил разрешение при поискване. Вината не може да се извежда единствено от факта на непредставяне на документ, чието съществуване не е установено. За да бъде доказано нарушение по чл.26, т.1 НРУИТДТСО, следва да се установи не само, че документът не е представен, но и че такъв документ съществува, че лицето е имало задължение да го представи и че неизпълнението на това задължение е виновно.

Допълнителен аргумент в подкрепа на изводите на СРС е обстоятелството, че още при съставяне на АУАН М. е заявил, че работи по трудов договор. По делото това възражение е подкрепено с трудов договор №00005/09.01.2022г., сключен с „Висмар 2020“ ЕООД, за длъжността „продавач-консултант“, както и с фискални бонове, издадени от името на дружеството. При тези данни административнонаказващият орган е следвало да изясни дали търговската дейност се осъществява от името и за сметка на дружеството, дали евентуалното разрешение следва да бъде издадено на дружеството, дали такова разрешение е било издадено, както и какво конкретно лично задължение е имал работникът М. във връзка с представянето му. Тези факти не са намерили отражение в наказателното постановление.

Правилен е и изводът на районния съд относно допустимостта на първоинстанционната жалба. По делото не е доказано надлежно връчване на наказателното постановление на наказаното лице преди подаване на жалбата. Установява се изпращане на НП по пощата и връщане на пратката, както и служебно отбелязване за влизане в сила на 05.10.2022г., но липсват данни постановлението да е било редовно връчено на адресата или същият да е узнал съдържанието му преди получаването на справка за задължения към 06.06.2025г. При липса на доказано редовно съобщаване не може да се приеме, че правото на жалба е било преклудирано.

Предвид изложеното, настоящият касационен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Постановено е от компетентен съд, в надлежен състав, по допустима жалба и в рамките на предоставената правораздавателна власт. Не са налице основания за неговото обезсилване или отмяна. Като е отменил НП №СО-Т-Х-22-03-066/04.08.2022г., Софийският районен съд е постановил правилен съдебен акт, който следва да бъде оставен в сила.

При този изход на спора и на основание чл.63д, ал.1 ЗАНН във вр. с чл.143, ал.3 АПК, на ответника по касация се дължат разноски за адвокатско възнаграждение за касационното

производство. Като взе предвид липсата на доказателства за уговорено по размер и реално заплатено адвокатско възнаграждение за тази инстанция, настоящият касационен състав приема, че искането на Х. М. за присъждане на разноски следва да бъде оставено без уважение.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} касационен състав,

РЕШИ

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ №174/14.01.2026г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД (СРС), Наказателно отделение, 115^{-ти} с-в по н.а.х. дело №10456/2025г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.